

У Г О В О Р

О МИРУ СА ФИНСКОМ

ЗАКЉУЧЕН И ПОТПИСАН У ПАРИЗУ 10 ФЕБРУАРА 1947 ГОДИНЕ

УГОВОР О МИРУ СА ФИНСКОМ

Савез Совјетских Социјалистичких Република, Уједињена Краљевина Велика Британија и Северна Ирска, Аустралија, Бјелоруска Совјетска Социјалистичка Република, Канада, Чехословачка, Индија, Нови Зеланд, Украјинска Совјетска Социјалистичка Република и Јужно-Афрички Савез, као државе које се налазе у рату са Финском и које су узеле активног учешћа у рату против непријатељских сила у Европи са знатним снагама, даље назване „Савезничке и Удружене Силе“, с једне стране,

и Финска, с друге стране;

Узев у обзир да Финска, пошто је постала савезник хитлеровске Немачке и учествовала на њеној страни у рату против Савеза Совјетских Социјалистичких Република, Уједињене Краљевине и других Уједињених Нација, сноси свој део одговорности за овај рат;

Узев у обзир, међутим, да је Финска 4 септембра 1944 године потпуно обуставила ратне операције против Савеза Совјетских Социјалистичких Република, повукла се из рата против Уједињених Нација, прекинула односе са Немачком и њеним сателитима и да је, закључивши 19 септембра 1944 године примирје са владама Савеза Совјетских Социјалистичких Република и Уједињене Краљевине, које су заступале Уједињене Нације с којима је Финска била у рату, лојално испуњавала услове Споразума о примирју; и

Узев у обзир да Савезничке и Удружене Силе и Финска желе да закључе уговор о миру који ће, саобразно начелима правде, регулисати још нерешена питања произишла из горе наведених догађаја и који ће бити основа за пријатељске односе између њих, дајући на тај начин Савезничким и Удруженим Силама могућност да потпомогну молбу коју ће Финска поднети за пријем у чланство Организације Уједињених Нација, као и за приступање ма којој конвенцији закљученој под окриљем Уједињених Нација;

Из тих разлога одлучили су да објаве престанак ратног стања и да у том циљу закључе овај Уговор о миру, и одредиле су у ту сврху долепотписане за своје опуномоћенике, који су после подношења својих пуномоћја нађених у правилној и одговарајућој форми, донели следеће одлуке:

Д Е О I

ТЕРИТОРИЈАЛНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Границе Финске биће онакве какве су постојале на дан 1 јануара 1941 године, као што су назначене на карти која се прилаже уз овај Уговор (Прилог I), са изузетком измена наведених у следећем члану.

Члан 2

На основу Споразума о примирју од 19 септембра 1944 године Финска потврђује да је вратила Совјетском Савезу област Петсамо (Печенга) коју је Совјетска влада добровољно уступила Финској уговорима о миру од 14 октобра 1920 године и од 12 марта 1940 године.

Границе области Петсамо (Печенга) назначене су на карти која се прилаже овом Уговору (Прилог I).

МИРНЫЙ ДОГОВОР С ФИНЛЯДИЕЙ

Союз Советских Социалистических Республик, Соединенное Королевство Великобритании и Северной Ирландии, Австралия, Белорусская Советская Социалистическая Республика, Канада, Чехословакия, Индия, Новая Зеландия, Украинская Советская Социалистическая Республика и Южно-Африканский Союз, как государства, находящиеся в состоянии войны с Финляндией и активно участвовавшие в войне против вражеских государств в Европе существенными военными контингентами, именуемые в дальнейшем „Союзные и Соединенные Державы“, с одной стороны,

и Финляндия, с другой стороны,

Принимая во внимание, что, став союзником гитлеровской Германии и участвуя на ее стороне в войне против Союза Советских Социалистических Республик, Соединенного Королевства и других Объединенных Наций, Финляндия несет свою долю ответственности за эту войну;

Принимая, однако, во внимание, что 4 сентября 1944 года Финляндия полностью прекратила военные действия против Союза Советских Социалистических Республик, вышла из войны против Объединенных Наций, порвала отношения с Германией и ее сателлитами и, заключив 19 сентября 1944 года Перемирие с Правительствами Союза Советских Социалистических Республик и Соединенного Королевства, действовавшими от имени Объединенных Наций, находящихся в состоянии войны с Финляндией, лояльно выполняла условия Соглашения о Перемирии; и

Принимая во внимание, что Союзные и Соединенные Державы и Финляндия желают заключить мирный договор, который, соответствуя принципам справедливости, урегулирует вопросы, остающиеся еще нерешенными в результате перечисленных выше событий, и явится основой дружественных отношений между ними, тем самым давая Союзным и Соединенным Державам возможность поддержать обращение Финляндии о принятии ее в члены Организации Объединенных Наций, а также о присоединении Финляндии к любой конвенции, заключенной по почину Организации Объединенных Наций;

В соответствии с этим решили объявить о прекращении состояния войны и для этой цели заключить настоящий Мирный Договор и назначили для этого нижеподписавшихся в качестве своих Полномочных Представителей, которые по представлении своих полномочий, найденных в порядке и надлежащей форме, согласились о следующих постановлениях:

Ч А С Т Ь I.

ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЕ ПОСТАНОВЛЕНИЯ.

Статья 1.

Границами Финляндии будут границы, существовавшие на 1 января 1941 года, как они показаны на прилагаемой к настоящему Договору карте (Приложение I), с изменениями, предусмотренными в следующей статье.

Статья 2.

В соответствии с Соглашением о Перемирии от 19 сентября 1944 года Финляндия подтверждает, что она возвратила Советскому Союзу область Петсамо (Печенга), добровольно уступленную Финляндии Советским Государством по мирным договорам от 14 октября 1920 года и от 12 марта 1940 года.

Границы области Петсамо (Печенга) показаны на карте, прилагаемой к настоящему Договору (Приложение I).

ПОЛИТИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Одељак I

Члан 3

На основу Споразума о примирју обнавља се пуноважност Уговора о миру закљученог у Москви 12 марта 1940 године између Совјетског Савеза и Финске, с тим да чланови 4, 5 и 6 тог Уговора буду замењени члановима 2 и 4 овог Уговора.

Члан 4

1. На основу Споразума о примирју Совјетски Савез потврђује да се одрекао својих права на закуп полуострва Ханко, која је добио совјетско-финским Уговором о миру од 12 марта 1940 године, а Финска, са своје стране, потврђује да је дала Совјетском Савезу на коришћење и управу, на основу закупа од 50 година, и уз плаћање годишњег износа од пет милиона финских марака од стране Совјетског Савеза, територију и територијалне воде у области Поркала—Уд у сврху стварања савјетске војно-поморске базе, као што је назначено на карти која се прилаже овом Уговору (Прилог I).

2. На основу Споразума о примирју Финска потврђује да је омогућила Совјетском Савезу да користи железничке пруге, водене путеве, друмове и ваздушне путеве неопходне за превоз људи и робе који се упућују из Совјетског Савеза у војно-поморску базу Поркала—Уд, те такође потврђује да је дала Совјетском Савезу право да несметано користи све врсте веза између Совјетског Савеза и територије под закупом у области Поркала—Уд.

Члан 5

Аландска Острва остаће демилитаризована према садашњем стању.

Одељак II

Члан 6

Финска се обвезује да ће предузети све потребне мере да се обезбеди свим лицима под финском влашћу без разлике расе, пола, језика или вере, уживање права човека и основних слобода, подразумевајући ту и слободу речи, штампе и публикација, слободу вероисповести, слободу политичког уверења и збора.

Члан 7

Финска која је, на основу Споразума о примирју, предузела мере да ослободи, без обзира на држављанство и националну припадност, сва лица која су била затворена због њихових делатности у корист Уједињених Нација или због њихових симпатија за Уједињене Нације, или због њихове расне припадности, као и мере којима се укидају закони који имају дискриминациони карактер и ограничења која из њих проистичу, обвезује се да ће завршити спровођење ових мера и да у будућности неће предузимати никакве мере, односно да неће доносити никакве законе, који не би били у сагласности са циљевима изнесеним у овом члану.

Члан 8

Финска која је, на основу Споразума о примирју, предузела мере за распуштање свих организација фашистичког типа на финској територији: политичких, војних, милитаризованих и других организација које воде непријатељску пропаганду против Совјетског Савеза или ма које од других Уједињених Нација, обвезује се да и у будуће неће дозвољавати постојање и делатност организација такве врсте чији би циљ био да лише народ његових демократских права.

Члан 9

1. Финска се обвезује да предузме све потребне мере да обезбеди хапшење и предају у циљу суђења:

ПОЛИТИЧЕСКИЕ ПОСТАНОВЛЕНИЯ.

Раздел I

Статья 3.

В соответствии с Соглашением о перемирии действие Мирного Договора, заключенного между Советским Союзом и Финляндией в Москве 12 марта 1940 года, восстанавливается, при условии, что статьи 4, 5 и 6 этого Договора заменяются статьями 2 и 4 настоящего Договора.

Статья 4.

1. В соответствии с Соглашением о Перемирии Советский Союз подтверждает, что он отказался от своих прав на аренду полуострова Ханко, предоставленных ему Советско-Финским Мирным Договором от 12 марта 1940 года, а Финляндия, со своей стороны, подтверждает, что она предоставила Советскому Союзу на правах аренды в пользование и управление сроком на 50 лет, с ежегодной уплатой Советским Союзом 5 миллионов финских марок, территорию и водные пространства для создания советской военно-морской базы в районе Порккала-Удд, как показано на карте, прилагаемой к настоящему Договору (Приложение I).

2. В соответствии с Соглашением о Перемирии Финляндия подтверждает, что она обеспечила Советскому Союзу пользование железнодорожными, водными, шоссейными и воздушными путями, необходимыми для перевозки людей и грузов, отправляемых из Советского Союза в военно-морскую базу Порккала-Удд, а также подтверждает, что она предоставила Советскому Союзу право беспрепятственного пользования всеми видами связи между Советским Союзом и арендуемой территорией в районе Порккала-Удд.

Статья 5.

Аландские острова должны оставаться демилитаризованными в соответствии с существующим в настоящее время положением.

Раздел II.

Статья 6.

Финляндия обязуется принять все меры, необходимые для обеспечения того, чтобы все лица, находящиеся под финляндской юрисдикцией, без различия расы, пола, языка или религии, пользовались правами человека и основными свободами, включая свободу слова, печати и изданий, религиозного культа, политических убеждений и публичных собраний.

Статья 7.

Финляндия, которая в соответствии с Соглашением о Перемирии провела мероприятия по освобождению, независимо от гражданства и национальной принадлежности, всех лиц, содержащихся в заключении в связи с их деятельностью в пользу Объединенных Наций, или за их сочувствие Объединенным Нациям, или ввиду их расового происхождения, и мероприятия по отмене дискриминационного законодательства и вытекающих из него ограничений, обязуется закончить проведение этих мероприятий и впредь не принимать каких-либо мер или законов, которые были бы несовместимы с целями, предусмотренными в этой статье.

Статья 8.

Финляндия, которая в соответствии с Соглашением о Перемирии провела мероприятия по роспуску всех находившихся на финляндской территории организаций фашистского типа: политических, военных, военизированных, а также других организаций, ведущих враждебную Советскому Союзу или любой из других Объединенных Наций пропаганду, — обязуется и впредь не допускать существования и деятельности организаций такого рода, преследующих цель лишения народа его демократических прав.

Статья 9.

1. Финляндия обязуется принять все необходимые меры, чтобы обеспечить задержание и выдачу для суда над ними:

а) лица оптужених да су починила ратне злочине и злочине против мира и човечности, или да су наредила да се такви злочини почине или да су саучествовала у њиховом извршењу;

б) држављана ма које Савезничке или Удружене Силе, оптужених да су прекршили законе своје земље вршећи дела издаје или сарађујући са непријатељем за време рата.

2. На захтев владе једне од заинтересованих Уједињених Нација Финска ће исто тако учинити потребно да претстану као сведоци лица под њеном влашћу, чије би се сведочење тражило за суђење лицима о којима је реч у тачки 1 овог члана.

3. Сваки неспоразум о примени одредаба тачака 1 и 2 овог члана упутиће свака заинтересована влада Посланицима Совјетског Савеза и Уједињене Краљевине у Хелсинки, који ће се споразумети по спорном питању.

Одељак III

Члан 10

Финска се обвезује да призна пуноважност Уговора о миру са Италијом, Румунијом, Бугарском и Мађарском, као и друге споразуме и аранжмане који су постигнути или ће бити постигнути између Савезничких и Удружених Сила у погледу Аустрије, Немачке и Јапана, у циљу успостављања мира.

Члан 11

Финска се обвезује да прихвати све аранжмане који су закључени или који ће бити закључени у циљу ликвидације Друштва народа и Сталног суда међународне правде.

Члан 12

1. Свака Савезничка или Удружена Сила известиће Финску у року од шест месеци по ступању на снагу овог Уговора које двостране уговоре склопљене пре рата између ње и Финске она жели задржати на снази или повратити у важност. Међутим, биће укинуте све одредбе поменутих уговора које не би биле у складу са овим Уговором.

2. Сви уговори ове врсте који ће бити предмет нотификације биће регистровани у Секретаријату Организације Уједињених Нација, саобразно члану 102 Повеље Уједињених Нација.

3. Сви горе споменути уговори који не би били предмет такве нотификације сматраће се укинутима.

Д Е О III

ВОЈНЕ, ПОМОРСКЕ И ВОЈНО-ВАЗДУХОПЛОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 13

Сувоземно, поморско и војно-ваздухопловно наоружање и утврђивање биће строго ограничено, тако да одговара задацима унутрашњег карактера и месне одбране граница. На основу горе изложенога Финској се дозвољава да држи оружане снаге које неће превазићи:

а) код сувоземне војске, укључујући пограничне трупе и противавионску артилерију, укупан број од 34.400 људи;

б) код ратне морнарице укупан број од 4.500 људи и општу тонажу од 10.000 тона;

в) код војно-ваздухопловних снага, подразумевајући такође војно-ваздухопловне снаге ратне морнарице од 60 авиона, укључујући резерве, укупан број од 3.000 људи. Финска не сме да има или набавља авионе који су конструисани као бомбардери са унутрашњим направама за ношење бомби.

Горњи бројеви ће у сваком случају укључивати борбено, позадинско и штабно људство.

а) лиц, обвиняемых в том, что они совершили военные преступления и преступления против мира или против человечности, дали приказ о совершении таких преступлений или содействовали их совершению;

б) граждан какой-либо из Союзных и Соединенных Держав, которые обвиняются в нарушении законов их стран изменой или сотрудничеством с врагом во время войны.

2. Финляндия, по требованию Правительства заинтересованной Объединенной Нации, обеспечит также явку в качестве свидетелей находящихся под ее юрисдикцией лиц, показания которых потребуются для суда над лицами, указанными в пункте 1 настоящей статьи.

3. Всякое разногласие относительно применения постановлений пунктов 1 и 2 настоящей статьи должно быть передано любым заинтересованным Правительством Главам Дипломатических Миссий Советского Союза и Соединенного Королевства в Хельсинки, которые достигнут соглашения по поводу этого затруднения.

Раздел III.

Статья 10.

Финляндия обязуется признать полную силу Мирных Договоров с Италией, Румынией, Болгарией и Венгрией и других соглашений или урегулирований, которые были или будут достигнуты Союзными и Соединенными Державами относительно Австрии, Германии и Японии для восстановления мира.

Статья 11.

Финляндия обязуется принять любые соглашения, которые были или могут быть заключены для ликвидации Лиги Наций и Постоянной Палаты Международного Правосудия.

Статья 12.

1. Каждая Союзная или Соединенная Держава нотифицирует Финляндии в течение шести месяцев со дня вступления в силу настоящего Договора о своих довоенных двусторонних договорах с Финляндией, которые эта Держава желает сохранить в силе или действие которых она желает возобновить. Любые положения, не находящиеся в соответствии с настоящим Договором, будут, однако, исключены из вышеупомянутых договоров.

2. Все вышеупомянутые договоры, о которых будет нотифицировано таким образом, будут зарегистрированы в Секретариате Объединенных Наций в соответствии со статьей 102 Устава Организации Объединенных Наций.

3. Все вышеупомянутые договоры, о которых не будет нотифицировано таким образом, будут считаться отмененными.

Ч А С Т Ь III.

ВОЕННЫЕ, ВОЕННО-МОРСКИЕ И ВОЕННО-ВОЗДУШНЫЕ ПОСТАНОВЛЕНИЯ.

Статья 13.

Содержание сухопутных, морских и военно-воздушных вооружений и укреплений будет строго ограничено так, чтобы отвечать задачам внутреннего характера и местной обороны границ. В соответствии с вышеуказанным Финляндии разрешается иметь вооруженные силы, не свыше чем:

а) сухопутная армия, включая пограничные войска и зенитную артиллерию, с общей численностью личного состава в 34.400 человек;

б) военно-морской флот с численностью личного состава в 4.500 человек и общим тоннажем в 10.000 тонн;

в) военно-воздушные силы, в том числе военно-воздушные силы военно-морского флота, численностью в 60 самолетов, включая резервные, с общей численностью личного состава в 3.000 человек. Финляндия не должна иметь или приобретать самолетов, сконструированных в основном как бомбардировщики с приспособлениями для внутренней подвески бомб.

Эта численность в каждом случае будет включать строевой, нестроевой состав и штабной персонал.

Члан 14

Људство финске армије, ратне морнарице и војно-ваздухопловних снага преко броја одобреног у члану 13 биће распуштено у року од 6 месеци по ступању на снагу овог Уговора.

Члан 15

Људство које не улази у састав финске армије, ратне морнарице или војно-ваздухопловних снага неће добити војну, поморску или војно-ваздухопловну обуку у било којем облику, као што је назначено у Прилогу II.

Члан 16

1. По ступању овог Уговора на снагу Финска ће бити позвана да ступи у Управу зоне Баренцовог, Балтичког и Црног Мора Међународне комисије за чишћење мина у европским водама и ставиће на располагање Централној међународној комисији за чишћење мина све своје миноловачке снаге до краја послератног периода за чишћење мина, који ће одредити Централна међународна комисија.

2. За време послератног периода за чишћење мина Финска може да задржи допунске поморске јединице, намењене искључиво чишћењу мина, преко тонаже дозвољене на основу члана 13.

У року од два месеца после свршетка назначеног периода они од ових бродова које су друге државе позајмиле финској морнарици биће враћени заинтересованим државама, док ће све остале допунске јединице бити разоружане и преуђене за цивилну употребу.

3. Финској је такође дозвољено да за чишћење мина искористи даљих 1.500 официра и морнара, преко броја дозвољеног на основу члана 13. У року од два месеца после завршетка чишћења мина од стране финске ратне морнарице допунско људство биће распуштено или уврштено у број који је дозвољен на основу тог истог члана.

Члан 17

Финска неће имати, производити, нити узети у опите: ма које атомско оружје; ма какве пројектиле са властитим погоном или којима се управља или апарате намењене њиховом бацању (изузимајући торпеда и уређаје за бацање торпеда који чине саставни део нормалног наоружања ратних бродова, дозвољених овим Уговором); морске мине или торпеда неконтактнoг типа, који дејствују на основу спољнег утицаја; ма какве торпедe које могу носити људску посаду; подморнице или друге подморске бродове, моторне торпиљарке и специјалне типове јуришних бродова.

Члан 18

Финска неће имати, производити нити набављати неким другим путем ратни материјал нити имати постројења за њихову израду, преко онога што је потребно за одржање оружаних снага, дозвољених чланом 13 овог Уговора.

Члан 19

1. Вишкови ратног материјала савезничког порекла биће стављени на располагање заинтересованој Савезничкој Сили, према упутствима која ће дати та Сила. Вишкови финског ратног материјала биће стављени на располагање владама Совјетског Савеза и Уједињене Краљевине. Финска ће се одрећи свих права на овај материјал.

2. Ратни материјал немачког порекла или израђен по немачким пројектима, који прелази количине за оружане снаге дозвољене овим Уговором, биће стављен на располагање Двема владама. Финска неће набављати нити производити никакав ратни материјал немачког порекла или конструкције, нити ће дати запослење или обучавати било какве техничке стручњаке, подразумевајући ту и особље војног и цивилног ваздухопловства, који јесу или који су били држављани Немачке.

3. Вишкови ратног материјала који се спомињу у тачкама 1 и 2 овог члана биће предати или уништени у року од године дана по ступању на снагу овог Уговора.

Статья 14.

Личный состав финляндской армии, военно-морского флота и военно-воздушных сил, превышающий соответственно разрешенную статьей 13 численность, будет распущен в течение шести месяцев со дня вступления в силу настоящего Договора.

Статья 15.

Людские контингенты, не входящие в состав финляндской армии, военно-морского флота или военно-воздушных сил, не будут проходить в какой-либо форме военно-морского или военно-воздушного обучения, как оно определено в Приложении II.

Статья 16.

1. По вступлении настоящего Договора в силу Финляндия будет приглашена вступить в Коллегию зоны Баренцова, Балтийского и Черного морей Международной Организации по тралению мин в европейских водах, и она обязуется сохранить в распоряжении Центральной Коллегии по тралению мин все свои минно-тральные силы до конца установленного Центральной Коллегией периода послевоенного траления.

2. На период послевоенного траления Финляндия может сохранить дополнительные военно-морские единицы, используемые только для специальных целей траления, свыше тоннажа, разрешенного на основании статьи 13.

В течение двух месяцев после окончания названного периода такие из этих судов, которые были заимообразно переданы финляндскому военно-морскому флоту другими державами, должны быть возвращены этим державам, а все остальные дополнительные единицы должны быть разоружены и приспособлены для гражданского использования.

3. Финляндии также разрешается использовать для траления дополнительно 1.500 офицеров и рядовых свыше количества, разрешенного на основании статьи 13. Через два месяца после окончания траления мин финляндским военно-морским флотом, дополнительный личный состав должен быть распущен или включен в численность, разрешенную на основании той же статьи.

Статья 17.

Финляндия не должна иметь, производить или экспериментировать: любые виды атомного вооружения; какие-либо самодвижущиеся или управляемые снаряды или аппараты, связанные с их выбрасыванием (за исключением торпед и торпедных аппаратов, составляющих нормальное вооружение военно-морских кораблей, разрешенных настоящим Договором); морские мины или торпеды неконтактного типа, действующие от чувствительных механизмов; торпеды, которые могут быть укомплектованы людьми; подводные лодки или другие подводные суда, торпедные катеры и специализированные типы штурмовых судов.

Статья 18.

Финляндия не должна сохранять, производить или приобретать другими путями военные материалы и технику или содержать производственные мощности для их изготовления, сверх того, что требуется для содержания вооруженных сил, разрешенных статьей 13 настоящего Договора.

Статья 19.

1. Излишки военных материалов и техники союзного происхождения будут переданы в распоряжение соответствующей Союзной Державы, согласно указаниям, которые будут даны этой Державой. Излишки финляндских военных материалов и техники будут переданы в распоряжение Правительств Советского Союза и Соединенного Королевства. Финляндия откажется от всех прав на эти материалы и технику.

2. Военные материалы и техника германского происхождения или конструкции, превышающие то, что требуется для вооруженных сил, разрешенных настоящим Договором, будут переданы в распоряжение Двух Правительств. Финляндия не будет приобретать или производить каких-либо военных материалов и техники германского происхождения или конструкции, или нанимать на работу или обучать каких-либо технических специалистов, включая военный и гражданский авиационный персонал, из числа лиц, которые являются или являлись гражданами Германии.

3. Излишки военных материалов и техники, упоминаемые в пунктах 1 и 2 настоящей статьи, будут переданы или уничтожены в течение одного года со дня вступления в силу настоящего Договора.

4. Дефиниција израза „ратни материјал“ и попис ратног материјала за сврхе овог Уговора дати су у Прилогу III.

Члан 20

Финска се обвезује да ће у пуној мери сарађивати са Савезничким и Удруженим Силама у циљу да се Немачкој онемогући да предузме ван немачке територије мере за своје поновно наоружање.

Члан 21

Финска се обвезује да неће набављати нити производити никакве цивилне авионе немачког или јапанског модела, или који укључују важне саставне делове немачке или јапанске израде или конструкције.

Члан 22

Све војне, поморске и војно-ваздухопловне одредбе овог Уговора остаће на снази док не буду делимично или потпуно измењене на основу споразума између Савезничких и Удружених Сила и Финске или, пошто Финска постане члан Организације Уједињених Нација, на основу споразума између Савета безбедности и Финске.

Д Е О IV

РЕПАРАЦИЈЕ И РЕСТИТУЦИЈЕ

Члан 23

1. Финска ће накнадити Совјетском Савезу штету коју је причинила ратним операцијама и окупацијом совјетске територије, с тим да су Стране Уговорнице, узев у обзир да Финска није једноставно изишла из рата против Уједињених Нација, већ је објавила рат Немачкој и допринела својим снагама истеривању немачких трупа из Финске, споразумне да Финска не накнади горе споменуту штету у потпуности већ само делимично, и то у висини од 300,000.000 долара САД, плативим у роби (производи индустрије дрвета, папир, целулоза, морски и речни бродови, разни машински уређаји и друга роба), у року од 8 година, почев од 19 септембра 1944 год.

2. Као основа за обрачуне по овом члану служиће долар Сједињених Америчких Држава по свом златном паритету на дан потписивања Споразума о примирју, тј. 35 долара за уншију злата.

Члан 24

Финска се обвезује да ће, уколико то још није учинила, вратити Совјетском Савезу, у року који одреди влада Совјетског Савеза, у потпуно исправном стању сву имовину и материјал који припада државним, друштвеним и задружним организацијама, предузећима, установама или појединим грађанима, који је однела са његове територије за време рата, и то: уређаје фабрика и завода, локомотиве, железнички возни парк, тракторе, музејске вредности и сваку другу имовину.

Д Е О V

ЕКОНОМСКЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25

1. Финска, уколико то још није учинила, успоставиће сва законска права и интересе Уједињених Нација и њихових држављана у Финској као што су били на дан 22 јуна 1941 године и вратиће сву имовину Уједињених Нација и њихових држављана у Финској у оном стању у коме се она сада налази.

2. Финска влада обвезује се да ће васпоставити сву имовину, права и интересе о којима је реч у овом члану без икаквих хипотека и оптерећења било које врсте,

4. Определение термина „военные материалы и техника“ и перечень военных материалов и техники для целей настоящего Договора даны в Приложении III.

Статья 20.

Финляндия обязуется полностью сотрудничать с Союзными и Соединенными Державами в целях обеспечения того, чтобы Германия не смогла предпринять каких-либо мер за пределами германской территории в направлении возрождения своего вооружения.

Статья 21.

Финляндия обязуется не приобретать и не производить гражданских самолетов германской или японской конструкции или самолетов, включающих крупные узлы германского или японского производства или конструкции.

Статья 22.

Каждая из военных, военно-морских и военно-воздушных статей настоящего Договора будет оставаться в силе до тех пор, пока она не будет изменена полностью или частично по соглашению между Союзными и Соединенными Державами и Финляндией или, после того как Финляндия станет членом Организации Объединенных Наций, — по соглашению между Советом Безопасности и Финляндией.

Ч А С Т Ь IV.

РЕПАРАЦИИ И РЕСТИТУЦИИ.

Статья 23.

1. Убытки, причиненные Советскому Союзу военными действиями и оккупацией Финляндией советской территории, будут Финляндией возмещены Советскому Союзу, причем, принимая во внимание, что Финляндия не просто вышла из войны против Объединенных Наций, а объявила войну Германии и содействовала своими силами изгнанию германских войск из Финляндии, Стороны соглашаются, что возмещение вышеуказанных убытков будет произведено Финляндией не полностью, а только частично, а именно, в сумме 300.000.000 долларов США, с погашением в течение 8 лет, начиная с 19 сентября 1944 года, товарами (лесные материалы, бумага, целлюлоза, морские и речные суда, различное машинное оборудование и другие товары).

2. В основу расчетов по настоящей статье положен доллар США по его золотому паритету на день подписания Соглашения о Перемирии, т. е. 35 долларов за одну унцию золота.

Статья 24.

Финляндия, поскольку ею это не сделано до настоящего времени, обязуется в сроки, указанные Правительством Советского Союза, возвратить Советскому Союзу в полной сохранности все вывезенные с его территории во время войны ценности и материалы, принадлежащие государственным, общественным и кооперативным организациям, предприятиям, учреждениям или отдельным гражданам, как-то: оборудование фабрик и заводов, паровозы, железнодорожный подвижной состав, тракторы, автомашины, исторические памятники, музейные ценности и всякое другое имущество.

Ч А С Т Ь V.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОСТАНОВЛЕНИЯ.

Статья 25.

1. Финляндия, поскольку ею это еще не сделано, восстановит все законные права и интересы Объединенных Наций и их граждан в Финляндии, как они существовали на 22 июня 1941 года, и вернет всю собственность Объединенных Наций и их граждан в Финляндии в том состоянии, в котором она находится в настоящее время.

2. Правительство Финляндии обязуется восстановить всю собственность, права и интересы, подпадающие под действие настоящей статьи, без всяких обременений

којима су могли бити подвргнути услед рата, с тим да финска влада неће наплатити никакве дажбине у вези са њиховим враћањем. Финска влада поништиће све мере, подразумевајући ту и одузимање, секвестар или контролу, које је предузела у погледу имовине Уједињених Нација између 22 јуна 1941 године и дана ступања на снагу овог Уговора. У случају да неко добро не буде враћено у року од шест месеци од ступања на снагу овог Уговора, захтев за враћање треба поднети финским властима најдоцније у року од дванаест месеци по ступању на снагу овог Уговора, изузимајући случајеве када подносилац може доказати да није био у стању да поднесе свој захтев у том року.

3. Финска влада поништиће преносе који се односе на имовину, права и интересе сваке врсте који припадају држављанима Уједињених Нација када су ови преноси учињени услед насиља или принуде од стране влада Осовине или њихових органа за време рата.

4. а) Финска влада биће одговорна за довођење у потпуно исправно стање имовине која се враћа држављанима Уједињених Нација на основу тачке 1 овог члана. Када се неко добро не буде могло вратити или кад је услед рата држављанин једне од Уједињених Нација претрпео штету због повреде или квара на неком добру у Финској, финска влада накнадиће штету сопственику исплатом у финским маркама до висине од две трећине суме која му је потребна да на дан исплате било купи добро исте вредности било надокнади претрпљени губитак. Ни у ком случају са држављанима Уједињених Нација неће се у погледу оштете поступати горе него са финским држављанима.

б) Држављани Уједињених Нација који имају непосредне или посредне сопственичке интересе у друштвима или удружењима која нису држављани Уједињених Нација у смислу тачке 8 а) овог члана, али која су претрпела штету због повреде или квара причињеног њиховој имовини у Финској, добиће отштету саобразно горњем ставу а). Ова отштета биће израчуната на основу целокупног губитка или штете, које је друштво или удружење претрпело, њена висина у односу на овај губитак или штету биће у истом сразмеру као удео интереса тих држављана у односу на целокупни капитал друштва или удружења.

г) Отштета биће исплаћена без икаквих обустава, пореза и других терета. Она се може слободно употребити у Финској али ће бити подложна правилима о контроли девиза, која би у дотично време била на снази у Финској.

д) Финска влада примениће у односу на држављане Уједињених Нација исти режим за расподелу материјала за поправку или обнову њихове имовине у Финској, као и за расподелу иностраних девиза за увоз таквог материјала, који примењује у односу на финске држављане.

ђ) Финска влада даће држављанима Уједињених Нација отштету у финским маркама у истом сразмеру који је предвиђен у горњем ставу а) за накнаду губитака или штете насталих услед нарочитих мера предузетих за време рата према њиховој имовини, али које нису погађале финску имовину. Овај став не односи се на пропуштену добит.

5. Све умерене трошкове настале у Финској у вези са утврђивањем захтева, подразумевајући ту и процену губитака или штете, сносиће финска влада.

6. Држављани Уједињених Нација и њихова имовина биће ослобођени од свих ванредних пореза, намета или такса којима је њихов капитал у Финској оптеретила финска влада или било која финска власт између дана закључења Примирја и дана ступања на снагу овог Уговора са нарочитим циљем да се покрију расходи проузроковани ратом или за репарације које се имају платити ма којој од Уједињених Нација. Све овако исплаћене суме биће враћене.

7. Сопственик имовине о којој је реч и финска влада могу закључити аранжмане који ће заменити одредбе овог члана.

8. За сврхе овог члана:

а) Израз „држављани Уједињених Нација“ примењује се на физичка лица која су у време ступања на снагу овог Уговора била држављани ма које од Уједињених Нација, као и она друштва или удружења образована до тог времена према законима ма које од Уједињених Нација, под условом да су речена физичка лица, друштва или удружења већ имала овај статус у времену закључења примирја са Финском.

и обложений любого вида, которым они могли подвергнуться вследствие войны, и без взимания Правительством Финляндии каких-либо сборов в связи с их возвращением. Правительство Финляндии аннулирует все мероприятия, включая отобрание, секвестр или контроль, проведенные им в отношении собственности Объединенных Наций между 22 июня 1941 года и днем вступления в силу настоящего Договора. В случаях невозвращения собственности в течение 6 месяцев со дня вступления в силу настоящего Договора, заявление о возвращении собственности должно быть подано финляндским властям не позднее, чем в течение 12 месяцев со дня вступления в силу настоящего Договора, за исключением случаев, когда заявитель может доказать, что он не мог подать своего заявления в течение этого срока.

3. Правительство Финляндии должно аннулировать передачи, относящиеся к собственности, правам и интересам всякого рода, принадлежащим гражданам Объединенных Наций, в тех случаях, когда такие передачи были результатом насилия или принуждения со стороны правительств держав оси или их органов во время войны.

4. а) Правительство Финляндии несет ответственность за приведение во вполне исправное состояние собственности, возвращаемой гражданам Объединенных Наций согласно пункту 1 настоящей статьи. В тех случаях, когда собственность не может быть возвращена или когда в результате войны гражданин Объединенных Наций потерпел убыток вследствие повреждения или порчи собственности в Финляндии, он должен получить от Правительства Финляндии компенсацию в финских марках в пределах двух третей суммы, необходимой в день выплаты для того, чтобы купить аналогичную собственность или возместить понесенный убыток. Граждане Объединенных Наций ни в коем случае не должны ставиться в менее благоприятное положение в отношении компенсации, чем финляндские граждане.

б) Граждане Объединенных Наций, имеющие прямой или косвенный собственнический интерес в корпорациях или ассоциациях, национальностью которых не является национальностью Объединенных Наций в значении пункта 8 «а» настоящей статьи, но которые потерпели убыток вследствие повреждения или порчи собственности в Финляндии, должны получить компенсацию в соответствии с подпунктом «а» выше. Эта компенсация должна исчисляться на основе убытков или ущерба, понесенных корпорацией или ассоциацией, и должна составлять по отношению к таким убыткам или ущербу ту же пропорцию, какую составляют приносящие доход интересы таких граждан по отношению к общему капиталу корпорации или ассоциации.

с) Компенсация должна выплачиваться без каких-либо обложений, налогов или других сборов. Она может свободно использоваться в Финляндии, но должна подпадать под правила контроля над иностранными девидами, которые могут время от времени вводиться в Финляндии.

д) Правительство Финляндии предоставит гражданам Объединенных Наций такой же режим при распределении материалов для ремонта или восстановления их собственности в Финляндии, а также при распределении иностранных девидов для импорта таких материалов, который применяется в отношении финляндских граждан.

е) Правительство Финляндии предоставит гражданам Объединенных Наций возмещение в финских марках в том же самом размере, который предусмотрен в подпункте «а» выше, чтобы компенсировать потери или ущерб, возникшие в результате особых мер, которые применялись к их собственности во время войны, но которые не применялись к финляндской собственности. Этот подпункт не распространяется на упущенные выгоды.

5. Все произведенные в Финляндии разумные расходы по предъявлению претензий, включая расходы на подсчет потерь или ущерба, должно нести Правительство Финляндии.

6. Граждане Объединенных Наций и их собственность должны быть освобождены от всяких исключительных налогов, сборов или податей, налагавшихся на их основные фонды в Финляндии Правительством Финляндии или любой финляндской властью в период между днем заключения Перемирия и днем вступления в силу настоящего Договора со специальной целью покрытия расходов, связанных с войной, или на репарации в пользу любой из Объединенных Наций. Любые суммы, выплаченные таким образом, должны быть возвращены.

7. Заинтересованный собственник и Правительство Финляндии могут заключать соглашения взамен положений настоящей статьи.

8. Применяемые в настоящей статье:

а) Выражение „граждане Объединенных Наций“ означает физических лиц, являющихся к моменту вступления в силу настоящего Договора гражданами любой из Объединенных Наций, или корпорации или ассоциации, организованные к этому моменту по законам любой из Объединенных Наций, при условии, что указанные лица, корпорации или ассоциации имели такой статус также и в момент заключения Перемирия с Финляндией.

Под изразом „држављани Уједињених Нација“ подразумевају се исто тако сва физичка лица, друштва или удружења са којима се, на основу закона који су били на снази у Финској за време рата, поступало као са непријатељским.

б) Израз „сопственик“ означава држављанина једне од Уједињених Нација у смислу дефиниције у горњем ставу а), који има правни основ у погледу имовине о којој је реч, а примењује се и на правног последника сопственика под условом да је овај последник такође држављанин једне од Уједињених Нација у смислу става а). Ако је правни последник стекао добро у оштећеном стању, предавалац ће сачувати своја права на накнаду штете на основу овог члана без уштрба по обавезе које постоје између предаваоца и примаоца према унутрашњем законодавству.

в) Израз „сопственост“ означава сва покретна или непокретна добра, материјална и нематеријална, укључивши ту и индустриску, књижевну и уметничку својину, као и сва имовинска права или интересе.

Члан 26

Финска признаје да Совјетски Савез има право на сву немачку имовину у Финској, коју је Совјетском Савезу предао Контролни савет за Немачку, и обвезује се да ће предузети све потребне мере да се олакша предаја такве имовине.

Члан 27

Права финске владе и финских грађана, подразумевајући ту и правна лица, у односу на финску имовину и друге финске активе на територији Савезничких и Удружених Сила, уколико су та права била ограничена услед учешћа Финске у рату на страни Немачке, биће васпостављена по ступању на снагу овог Уговора.

Члан 28

1. Од ступања на снагу овог Уговора имовина Финске и финских држављана у Немачкој неће се више сматрати непријатељском имовином, и сва ограничења која произлазе из таквог режима биће укинута.

2. Имовина Финске и финских држављана која се може идентификовати, а коју су после 19 септембра 1944 године силом или принудом однеле немачке оружане снаге или власти са финске територије у Немачку, биће предмет реституције.

3. Реституција и васпостављање права својине финске имовине у Немачкој извршиће се саобразно мерама које ће донети окупационе Силе у Немачкој.

Члан 29

1. Финска се одриче да оствари, у име финске владе или финских држављана, захтеве било какве врсте према Савезничким и Удруженим Силама, који произлазе непосредно из рата или из мера предузетих услед постојања ратног стања у Европи после 1 септембра 1939 године, без обзира да ли је заинтересована Савезничка или Удружена Сила била у рату са Финском у то време или не.

Ово одрицање обухвата следеће:

а) Захтеве на основу губитака или штете претрпљених услед дејства оружаних снага или власти Савезничких или Удружених Сила;

б) Захтеве који проистичу из присуства, операција или дејства оружаних снага или власти Савезничких или Удружених Сила на финској територији;

в) Захтеве који се односе на одлуке или наредбе судова за поморски ратни плен Савезничких или Удружених Сила, с тим да Финска признаје као пуноважне и извршне све одлуке и наредбе ових судова за поморски ратни плен, донете на дан или после 1 септембра 1939 године у погледу финских бродова, финске робе или плаћања трошкова;

г) Захтеве који проистичу из вршења права зарађене стране или из мера предузетих у циљу вршења ових права.

2. Одредбе овог члана укључиће потпуно и коначно све захтеве исте природе као што су они о којима је овде реч и који се сада гасе, без обзира на то ко су заинтересоване стране.

Выражение „граждане Объединенных Наций“ также включает всех физических лиц, корпорации или ассоциации, которые на основании законов, действовавших в Финляндии во время войны, рассматривались как вражеские.

b) Выражение „собственник“ означает гражданина Объединенных Наций, как определено в подпункте »а« выше, имеющего право на данную собственность, и включает преемника такого собственника, при условии, что преемник также является гражданином одной из Объединенных Наций, как определено в подпункте »а«. Если преемник приобрел собственность в поврежденном виде, то лицо передающее сохраняет свои права на возмещение на основании настоящей статьи без ущерба для обязательств, существующих между лицом передающим и лицом приобретающим в соответствии с внутренними законами.

c) Выражение „собственность“ означает всю движимую или недвижимую собственность, материальную или нематериальную, включая промышленную, литературную и художественную собственность, а также все права или интересы всякого рода в собственности.

Статья 26.

Финляндия признает, что Советский Союз имеет право на все германские активы в Финляндии, переданные Советскому Союзу Контрольным Советом в Германии, и обязуется принять все необходимые меры для облегчения передачи таких активов.

Статья 27.

Права Правительства Финляндии и финляндских граждан, в том числе и юридических лиц, в отношении финляндской собственности и других финляндских активов на территории стран Союзных и Соединенных Держав, поскольку эти права были ограничены вследствие участия Финляндии в войне на стороне Германии, будут восстановлены после вступления в силу настоящего Договора.

Статья 28.

1. Со дня вступления в силу настоящего Договора собственность Финляндии и финляндских граждан, находящаяся в Германии, не будет больше рассматриваться как вражеская собственность, и все ограничения, связанные с таким режимом, должны быть отменены.

2. Оознаваемая собственность Финляндии и финляндских граждан, вывезенная насильственно или по принуждению с территории Финляндии в Германию германскими вооруженными силами или властями после 19 сентября 1944 года, подлежит возврату.

3. Реституция и восстановление финляндской собственности в Германии будут осуществляться в соответствии с мероприятиями, которые будут определены Державами, оккупирующими Германию.

Статья 29.

1. Финляндия отказывается от всех претензий любого характера, от имени Правительства Финляндии или финляндских граждан, к Союзным и Соединенным Державам, связанных непосредственно с войной или вытекающих из мероприятий, предпринятых в силу существования состояния войны в Европе после 1 сентября 1939 года, независимо от того, находилась ли в это время соответствующая Союзная или Соединенная Держава в состоянии войны с Финляндией или нет. Этот отказ от претензий включает нижеследующее:

a) претензии в связи с потерями или ущербом, понесенными вследствие действий вооруженных сил или властей Союзных или Соединенных Держав;

b) претензии, вытекающие из присутствия, операций или действий вооруженных сил или властей Союзных или Соединенных Держав на финляндской территории;

c) претензии в отношении решений или распоряжений призовых судов Союзных или Соединенных Держав, причем Финляндия признает действительными и обязательными все решения и распоряжения таких призовых судов, вынесенные 1 сентября 1939 года или позднее, относительно финляндских судов или финляндских грузов или оплаты издержек;

d) претензии, вытекающие из осуществления прав воюющей стороны или из мер, принятых с целью осуществления этих прав.

2. Положения настоящей статьи должны исключать полностью и окончательно все претензии указанного выше характера, которые отныне будут прекращены, кто бы ни являлся заинтересованной стороной.

3. Финска се исто тако одриче, у име финске владе или финских држављана, да оствари захтеве исте природе као што су они о којима је реч у тачци 1 овог члана против ма које од Уједињених Нација која је прекинула дипломатске односе са Финском и предузела мере у сарадњи са Савезничким и Удруженим Силама.

4. Одрицање Финске на основу тачке 1 овог члана обухвата све захтеве по мерама предузетим од стране ма које Савезничке или Удружене Силе у погледу финских бродова између 1 септембра 1939 године и дана ступања на снагу овог Уговора, као и све захтеве и потраживања који проистичу из конвенција о ратним заробљеницима које су сада на снази.

Члан 30

1. До Закључења трговинских уговора или споразума између ма које од Уједињених Нација и Финске финска влада ће, за време од 18 месеци по ступању на снагу овог Уговора, према свакој од Уједињених Нација, која стварно по овоме поступа аналогно с њом на бази реципроцитета, поступати на следећи начин:

а) у погледу свега што се односи на дажбине и терете на увоз или извоз, на опорезивање увезене робе у земљи и на све уредбе с тим у вези, Уједињене Нације живиће безусловну клаузулу највећег повлашћења;

б) у сваком другом погледу Финска неће произвољно чинити дискриминацију на штету робе која потиче са територије једне од Уједињених Нација, или се упућује на ту територију, у поређењу са сличном робом, која потиче са територије ма које друге Уједињене Нације или ма које друге стране земље или се упућује на ту територију;

в) држављани Уједињених Нација, подразумевајући ту и правна лица, уживаће национални режим, као и режим највећег повлашћења у погледу свега што се односи на трговину, индустрију, пловидбу и друге облике трговинске делатности у Финској. Ове одредбе неће се примењивати на трговачко ваздухопловство;

г) Финска неће дати ни једној земљи искључиво или преференцијално право у погледу искоришћавања трговачког ваздухопловства у међународном саобраћају; она ће дати свима Уједињеним Нацијама исте услове за стицање права у погледу међународног трговачког ваздухопловног саобраћаја на финској територији, подразумевајући ту и право спуштања ради снабдевања горивом и оправки, а што се тиче искоришћавања трговачког ваздухопловства у међународном саобраћају, она ће дати свим Уједињеним Нацијама, на основу реципроцитета и без дискриминације, право надлетања финске територије без спуштања. Ове одредбе неће ићи на штету интереса финске народне одбране.

2. Горње обавезе које је Финска узела на себе разумеће се под резервом изузетака уобичајних и трговинским уговорима које је Финска закључивала пре рата; одредбе о реципроцитету на који је једна од Уједињених Нација пристала разумеће се под резервом изузетака уобичајених и трговинским уговорима које је та држава закључила.

Члан 31

1. Сви спорови који би могли настати приликом примене чланова 24 и 25 као и прилога IV, V и дела б прилога VI овог Уговора биће поднети Комисији за мирене састављеној од једнаког броја претставника владе заинтересоване Уједињене Нације и владе Финске. Ако у року од три месеца по подношењу спора Комисији за мирене не буде постигнут споразум, једна или друга влада моћи ће тражити да се Комисији дода трећи члан и у случају да обе владе не постигну споразум у избору овог члана, оне ће се моћи обратити Генералном секретару Уједињених Нација с молбом да изврши ово постављање.

2. Одлука већине чланова Комисије сматраће се одлуком Комисије и обе стране прихватиће је као коначну и обавезну.

Члан 32

Чланови 24, 25 и 30 и Прилог VI овог Уговора примењиваће се на Савезничке и Удружене Силе и Француску, као и на оне Уједињене Нације чији дипломатски односи са Финском су били прекинути за време рата.

3. Финляндия равным образом отказывается от всех претензий такого характера, который указан в пункте 1 настоящей статьи, от имени Правительства Финляндии или финляндских граждан к любой из Объединенных Наций, дипломатические отношения которой с Финляндией были порваны во время войны и которая предприняла действия в сотрудничестве с Союзными и Соединенными Державами.

4. Отказ Финляндии от претензий согласно пункту 1 настоящей статьи включает любые претензии, вытекающие из мер, принятых любой из Союзных и Соединенных Держав в отношении финляндских судов между 1 сентября 1939 года и днем вступления в силу настоящего Договора, а также любые претензии и долги, вытекающие из ныне действующих конвенций о военнопленных.

Статья 30.

1. До заключения торговых договоров или соглашений между отдельными Объединенными Нациями и Финляндией, Правительство Финляндии будет предоставлять в течение 18 месяцев со дня вступления в силу настоящего Договора нижеуказанный режим каждой из Объединенных Наций, которая на началах взаимности фактически предоставит Финляндии аналогичный режим в подобных вопросах:

а) Во всем, что касается пошлин и сборов по импорту или экспорту, внутреннего обложения импортируемых товаров, а также всех правил, относящихся к этому, Объединенным Нациям будет предоставлен безусловный режим наибольшего благоприятствования.

б) Во всех других отношениях Финляндия не должна проводить произвольной дискриминации, направленной против товаров, производимых на любой территории любой из Объединенных Наций или предназначенных для этой территории, по сравнению с подобными товарами, производимыми на территории любой другой из Объединенных Наций или на территории любой другой иностранной державы или предназначенными для этих территорий.

с) Гражданам Объединенных Наций, в том числе юридическим лицам, должен быть предоставлен национальный режим и режим наибольшего благоприятствования во всех вопросах, касающихся торговли, промышленности, мореплавания и других видов торговой деятельности в Финляндии. Эти постановления не должны применяться к коммерческой авиации.

д) Финляндия не будет предоставлять никакого исключительного или дискриминационного права какой бы то ни было стране в отношении использования коммерческих самолетов в международном сообщении; она предоставит всем Объединенным Нациям равные возможности в приобретении на финляндской территории прав в области международной коммерческой авиации, включая право посадки для заправки горючим и ремонта; что касается использования коммерческих самолетов в международном сообщении, она предоставит всем Объединенным Нациям на основе взаимности и без дискриминации право беспосадочного полета над финляндской территорией. Эти постановления не должны затрагивать интересов национальной обороны Финляндии.

2. Вышеупомянутые обязательства Финляндии должны пониматься в том смысле, что на них распространяются изъятия, обычно включавшиеся в торговые договоры, заключенные Финляндией до войны; а постановления, относящиеся к взаимности со стороны каждой из Объединенных Наций, должны пониматься в том смысле, что на них распространяются изъятия, обычно включаемые в торговые договоры данного государства.

Статья 31.

1. Споры, могущие возникнуть при осуществлении статей 24 и 25 и Приложений IV, V и части В Приложения VI настоящего Договора, должны передаваться Согласительной Комиссии, состоящей из равного числа представителей Правительства заинтересованной Объединенной Нации и Правительства Финляндии. Если в течение трех месяцев после передачи спора Согласительной Комиссии не будет достигнуто соглашения, каждое из Правительств может потребовать включения в Комиссию третьего члена и, в случае несогласия между двумя Правительствами относительно избрания этого члена, любая из сторон может обратиться к Генеральному Секретарю Объединенных Наций с просьбой произвести это назначение.

2. Решение большинства членов Комиссии будет являться решением Комиссии и должно приниматься сторонами как окончательное и обязательное.

Статья 32.

Статьи 24, 25 и 30 и Приложение VI настоящего Договора будут применяться к Союзным и Соединенным Державам и Франции, а также к тем из Объединенных Наций, дипломатические отношения которых с Финляндией были порваны во время войны.

Члан 33

Одредбе Прилога IV, V и VI, као и одредбе других Прилога, имаће снагу и дејство као да су интегрални делови овог Уговора.

Д Е О VI

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34

1. У року који неће прећи 18 месеци од дана ступања на снагу овог Уговора, Посланици Совјетског Савеза и Уједињене Краљевине у Хелсинкију, поступајући споразумно, претстављаће Савезничке и Удружене Силе према финској влади по свим питањима која се односе на извршење и тумачење овог Уговора.

2. Именовани Посланици даваће финској влади савете, техничка упутства и објашњења који би били потребни за брзо и успешно извршење овог Уговора како по његовом слову тако и по његовом духу.

3. Финска влада даће поменутиим Посланицима сва потребна обавештења и сваку помоћ која им затреба у извршењу задатака који су им додељени овим Уговором.

Члан 35

1. Изузимајући случајеве за које је изрично предвиђен други поступак у неком од чланова овог Уговора, сваки спор по питању тумачења или извршења овог Уговора који не би био регулисан непосредним дипломатским преговорима, поднеће се Посланицима који ће поступити као што је предвиђено у члану 34, с тим да у том случају Посланици не буду везани роком одређеним у поменутом члану. Сваки спор ове врсте који они не би расправили у року од два месеца биће, ако се обе стране у спору не споразумеју о неком другом начину решења, поднет на тражење једне или друге стране Комисији састављеној од по једног претставника сваке стране и од трећег члана кога би ове стране споразумно изабрале између држављана неке треће земље. Ако у року од месец дана обе стране не постигну споразум у избору овог трећег члана, једна или друга страна моћи ће да се обрати Генералном секретару Уједињених Нација с молбом да изврши ово постављање.

2. Одлука већине чланова Комисије сматраће се одлуком Комисије и обе стране прихватиће је као коначну и обавезну.

Члан 36

Овај Уговор, чији су руски и енглески текстови аутентични, биће ратификован од стране Савезничких и Удружених Сила. Њега ће исто тако ратификовати и Финска. Он ће ступити на снагу одмах по депоновању инструмената ратификације Савеза Совјетских Социјалистичких Република и Уједињене Краљевине Велике Британије и Северне Ирске. Инструменти ратификације биће депоновани у најкраћем могућем року код владе Савеза Совјетских Социјалистичких Република.

У погледу сваке од Савезничких и Удружених Сила чији ће инструменат ратификације бити депонован доцније, Уговор ће ступити на снагу на дан депоновања. Овај Уговор биће чуван у архиви владе Савеза Совјетских Социјалистичких Република која ће свакој од држава потписница овог Уговора предати оверену копију.

Статья 33.

Постановления Приложений IV, V и VI, как и постановления других Приложений, будут иметь силу как неотъемлемые части настоящего Договора.

Ч А С Т Ь VI.

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОСТАНОВЛЕНИЯ.

Статья 34.

1. В течение периода, не превышающего 18 месяцев со дня вступления в силу настоящего Договора, Главы Дипломатических Миссий Советского Союза и Соединенного Королевства в Хельсинки, действуя по согласованию, будут представлять Союзные и Соединенные Державы в сношениях с Правительством Финляндии по всем вопросам, касающимся выполнения и толкования настоящего Договора.

2. Главы указанных Миссий будут предоставлять Правительству Финляндии такие руководство, технические советы и разъяснения, какие могут быть необходимы для обеспечения быстрого и эффективного выполнения настоящего Договора в соответствии с его духом и текстом.

3. Правительство Финляндии будет предоставлять упомянутым Главам Миссий всю необходимую информацию и оказывать всякое содействие, которые они могут потребовать при выполнении задач, возложенных на них настоящим Договором.

Статья 35.

1. За исключением тех случаев, когда иной порядок специально предусмотрен какой-либо из статей настоящего Договора, любой спор относительно толкования или выполнения этого Договора, не урегулированный путем прямых дипломатических переговоров, должен передаваться Главам Дипломатических Миссий, действующим на основании статьи 34, с тем исключением, что в этом случае Главы Миссий не будут ограничены сроком, предусмотренным этой статьей. Любой такой спор, не разрешенный Главами Миссий в течение двух месяцев, должен, если спорящие стороны не придут к взаимному соглашению об иных способах урегулирования спора, передаваться, по требованию любой из спорящих сторон, в Комиссию в составе одного представителя от каждой из сторон и третьего члена, выбранного по взаимному соглашению двух сторон из граждан третьих стран. Если двум сторонам не удастся в месячный срок прийти к соглашению относительно назначения третьего члена, то любая из них может обратиться к Генеральному Секретарю Объединенных Наций с просьбой произвести это назначение.

2. Решение большинства членов Комиссии будет являться решением Комиссии и должно приниматься сторонами как окончательное и обязательное.

Статья 36.

Настоящий Договор, русский и английский тексты которого являются аутентичными, будет ратифицирован Союзными и Соединенными Державами. Договор должен быть также ратифицирован Финляндией. Договор вступит в силу немедленно после сдачи ратификационных грамот Союзом Советских Социалистических Республик и Соединенным Королевством Великобритании и Северной Ирландии. Ратификационные грамоты будут в кратчайший срок сданы на хранение Правительству Союза Советских Социалистических Республик.

В отношении каждой из Союзных или Соединенных Держав, ратификационная грамота которой будет сдана после этого, Договор вступит в силу со дня сдачи на хранение. Настоящий Договор будет сдан в архивы Правительства Союза Советских Социалистических Республик, которое разошлет заверенные копии каждому из подписавших этот Договор государств.

СПИСАК ПРИЛОГА

Прилог I. Карта граница Финске и области назначених у члановима 2 и 4.

Прилог II. Дефиниција војне, војно-ваздухопловне и поморске обуке.

Прилог III. Дефиниција и списак ратног материјала.

Прилог IV. Нарочите одредбе о извесним врстама имовине:

А. индустриска, књижевна и уметничка својина;

Б. осигурање.

Прилог V. Уговори, застарелост и трговачке хартије од вредности.

Прилог VI. Судови за поморски ратни плен и Пресуде.

ПЕРЕЧЕНЬ ПРИЛОЖЕНИЙ.

- Приложение I. Карта границ Финляндии и районов, указанных в статьях 2 и 4.
- Приложение II. Определение военного, военно-воздушного и военно-морского обучения.
- Приложение III. Определение и перечень военных материалов и техники.
- Приложение IV. Специальные постановления, относящиеся к некоторым видам собственности:
- А. Промышленная, литературная и художественная собственность.
 - В. Страховое дело.
- Приложение V. Контракты, сроки давности и ценные бумаги.
- Приложение VI. Призовые суды и судебные решения.

ПРИЛОГ I

(Видети чланове 1, 2 и 4)

Карта граница Финске и области назначених у члановима 2 и 4

ПРИЛОГ II

(Видети члан 15)

Дефиниција војне, војно-ваздухопловне и поморске обуке

1. Израз „војна обука“ значи: проучавање и вежбање у употреби ратног материјала нарочито намењених или преудешених за војне потребе и наставног прибора који се на то односи; проучавање и извођење свих вежби или престојавања намењених обуци или извођењу маневара које оружане силе врше у борби, као и методично проучавање тактике, стратегије и рада штабова.

2. Израз „војно-ваздухопловна обука“ значи: проучавање и вежбање у употреби ратног материјала намењеног или преудешеног за потребе војног ваздухопловства, и наставног прибора који се на то односи; проучавање и вежбање у свим нарочитим маневрисањима, подразумевајући ту и групно летење, које ваздухопловство изводи при извршењу борбених задатака, као и методично проучавање ваздухопловне тактике, стратегије и рада штабова.

3. Израз „војно-поморска обука“ обухвата опште проучавање, руководство или практичну употребу ратних бродова, поморских инсталација или установа, као и проучавање или употребу свих справа и наставног прибора који се на то односе, а служе за вођење поморског рата, осим оних који такође обично служе са цивилне потребе; поред тога наставу, праксу или методично проучавање поморске тактике, стратегије и рада штабова, подразумевајући ту и извршење свих операција и маневрисања који нису потребни за мирнодопску употребу бродова.

ПРИЛОГ III

(Видети члан 10)

Дефиниција и списак ратног материјала

Израз „ратни материјал“, употребљен у овом Уговору, односи се на све доле побројано оружје, муницију и материјал нарочито пројектоване или преудешене за ратне потребе.

Савезничке и Удружене Силе придржавају право да повремено мењају и допуњују овај списак, водећи рачуна о даљем развоју науке.

Категорија I

1. Пушке, карабини, револвери и пиштољи војног типа, цеви и други резервни делови тог оружја који се не могу лако преудесити за цивилне потребе.

2. Митраљеви, војне аутоматске или полуаутоматске пушке, пиштољи — митраљеви; цеви и други резервни делови за то оружје који се не могу лако преудесити за цивилне потребе; постоља за митраљеви.

ПРИЛОЖЕНИЕ I.

(См. статьи 1, 2 и 4).

Карта границ Финляндии и районов, указанных в статьях 2 и 4.

ПРИЛОЖЕНИЕ II.

(См. статью 15).

Определение военного, военно-воздушного и военно-морского обучения

1. Термин „военное обучение“ означает изучение и упражнения в области применения военных материалов и техники, специально предназначенных или приспособленных для военных целей, и учебных приспособлений, имеющих отношение к этому; изучение и выполнение всех строевых упражнений или передвижений, предназначенных для обучения маневрированию или для выполнения маневрирования, применяемого действующими частями в бою; а также организованное изучение тактики, стратегии и штабной работы.

2. Термин „военно-воздушное обучение“ означает изучение и упражнения в области применения военных материалов и техники, специально предназначенных или приспособленных для военно-воздушных целей, и учебных приспособлений, имеющих отношение к этому; изучение и выполнение всех специализированных эволюций, включая полеты соединением, которые применяются авиацией при выполнении боевых заданий; а также организованное изучение военно-воздушной тактики, стратегии и штабной работы.

3. Термин „военно-морское обучение“ означает изучение, руководство или практику в использовании военных кораблей, военно-морских сооружений или учреждений, а также изучение или применение всех относящихся к этому приборов и учебных приспособлений, которые используются для ведения морской войны, кроме тех, которые обычно также используются для гражданских целей; а также преподавание, практику или организованное изучение морской тактики, стратегии и штабной работы, включая выполнение всех операций и маневров, которые не требуются для мирного использования кораблей.

ПРИЛОЖЕНИЕ III.

(См. статью 19).

Определение и перечень военных материалов и техники

Термин „военные материалы и техника“, применяемый в настоящем Договоре, должен включать все оружие, боеприпасы и средства, специально сконструированные или приспособленные для использования в войне, как это перечисляется ниже.

Союзные и Соединенные Державы сохраняют за собой право изменять периодически данный перечень путем внесения поправок или добавлений, в свете дальнейшего развития науки.

Категория I

1. Военные винтовки, карабины, револьверы и пистолеты; стволы и другие запасные части к этому оружию, которые не могут быть легко приспособлены для гражданских целей.

2. Пулеметы, военные автоматические или самозарядные винтовки, пистолеты-пулеметы; стволы и другие запасные части к этому оружию, которые не могут быть легко приспособлены для гражданских целей, пулеметные установки.

3. Топови, хаубице, мерзери, специјални авионски топови, топови без затварача и без трзања и бацачи пламена; цеви и други резервни делови за то оружје који се не могу лако преудесити за цивилне потребе; лафети и стална постоља за горе поменуто оружје.

4. Уређаји за бацање ракета; уређаји за бацање и контролу пројектила који се сами крећу и којима се управља; постоља за ове уређаје.

5. Пројектили који се сами крећу и којима се управља, ракете, муниција и меци, напуњени или празни, за оружје побројано у горњим тачкама 1—4, као и капсуле, цеви и направе које служе за изазивање њихове експлозије или функционисање, изузимајући упаљаче који служе за цивилну употребу.

6. Напуњене или ненапуњене гранате, бомбе, торпеда, мине, материјал или пуњења, све направе за изазивање њихове експлозије или функционисање, изузимајући упаљаче који служе за цивилну употребу.

7. Бајонети.

Категорија II

1. Оклопни војни аутомобили; оклопни возови који се технички не могу преудесити за цивилне сврхе.

2. Механичка или самокретна возила за сва оружја побројана у категорији I; војне шасије или каросерије специјалног типа, осим оних које су побројане у горњој тачци I.

3. Оклопне плоче дебљине од 3 палца које служе у рату у циљу заштите.

Категорија III

1. Прибори за нишањење и израчунавање елемената гађања, укључујући справе за коректуру гађања и за регистровање; справе за одређивање правца гађања; справе за одређивање нагиба топовским цевима; нишанске справе за бомбардовање; темпирници за упаљаче; прибор за проверу калибра цеви и проверу инструмената за управљање ватром.

2. Јуришни мостови и јуришни чамци.

3. Сретства за маскирање војних дејстава, за заслепљивање и обману.

4. Ратна опрема људства јединица специјалног карактера коју је тешко преудесити за цивилне потребе.

Категорија IV

1. Ратни бродови свих врста, укључујући и преудешене бродове и пловне објекте, пројектоване или намењене за њихову службу или подршку, а који се технички не могу преудесити за цивилне потребе, као и оружје, оклопи, муниција, авиони и свака друга опрема, материјал, машине и просторије, који се у време мира не употребљавају на другим бродовима, сем на ратним бродовима.

2. Десантни бродови и амфибиска возила или опрема ма које врсте; јуришни бродови или материјал свих типова као и катапулти и друге справе за бацање авиона, ракета, покретних ратних сретстава као и свих других пројектила, инструмената или направа са посадом или без ње, било да се њима управља или не.

3. Бродови, пловни објекти, оружје, направе или апарати ма које врсте, било да су подводни или полуподводни, укључујући специјално конструисане препреке за одбрану лука, али изузимајући материјал за спасавање или за друге цивилне сврхе, као и сви уређаји, спрема, резервни делови, прибор за експерименте или наставу, справе и инсталације, специјално намењене за изградњу, испитивање, одржавање или смештај бродова, пловних објеката, оружја, направа или апарата о којима је реч.

Категорија V

1. Монтирани или демонтирани ваздухоплови, тежи или лакши од ваздуха, који су пројектовани или преудешени за борбу у ваздуху употребом митраљеза, артиљерије, уређаја за бацање ракета или за пренос или бацање бомби, или који јесу, или по свом типу или конструкцији могу лако бити опремљени било којом справом наведеном у доњој тачци 2.

3. Пушки, гаубицы, мортиры, специальные пушки для самолетов, беззатворные или безоткатные орудия и огнеметы; стволы и другие запасные части к этому оружию, которые не могут быть легко приспособлены для гражданских целей; лафеты и установки для вышеперечисленного оружия.

4. Установки для запуска ракет; запускные и контрольные приборы для самоходных и управляемых снарядов; установки для них.

5. Начиненные или неначиненные самоходные и управляемые снаряды, ракеты, унитарные патроны и патроны, предназначенные для оружия, перечисленного в пунктах 1-4 выше, приспособления для обращения с ними или для производства взрыва, а также взрыватели и трубки, за исключением взрывателей, необходимых для гражданских нужд.

6. Начиненные или неначиненные гранаты, бомбы, торпеды, мины, глубинные бомбы и зажигательные вещества или заряды, а также все средства для обращения с ними или для производства взрыва, за исключением взрывателей, необходимых для гражданских нужд.

7. Штыки.

Категория II

1. Бронированные боевые машины; бронепоезда, которые технически не могут быть переделаны для гражданских целей.

2. Механические и самоходные лафеты для всякого оружия, перечисленного в категории I, специального типа военные шасси или кузова, кроме перечисленных в пункте 1 выше.

3. Броневые плиты толщиной свыше 3 дюймов, используемые для целей защиты на войне.

Категория III

1. Прицельные и вычислительные приборы для управления огнем, включая линейки зенитного планшета и построители; приборы для пристрелки; орудийные прицелы, прицелы для бомбометания; трубчатые номероустановки; инструменты и приборы для калибрования орудий и для выверки приборов управления огнем.

2. Штурмовые мостки и штурмовые лодки.

3. Средства для ведения замаскированных военных действий, а также ослепляющие средства и средства для обмана.

4. Личное военное снаряжение специального характера, которое трудно приспособить для использования в гражданских целях.

Категория IV

1. Военные суда любого типа, включая переделанные суда и пловучие средства, спроектированные или предназначенные для их обслуживания или поддержки, которые технически не могут быть переделаны для гражданского использования, а также вооружение, броня, боеприпасы, самолеты и всякое другое оборудование, материалы, машины и установки, которые не применяются в мирное время на судах, кроме военных судов.

2. Десантные суда и земноводные перевозочные средства или приспособления всякого рода; штурмовые лодки или приспособления всякого рода, а также катапульты и другие аппараты для выпуска самолетов, ракет, движимых боевых средств или всяких других снарядов, аппаратов или приспособлений, укомплектованных или неукомплектованных людьми, управляемых или неуправляемых.

3. Подводные или полуподводные суда, пловучие средства, боевые средства, приспособления или аппараты всякого рода, включая специально сконструированные защитные боны для гавани, за исключением тех случаев, когда это может быть потребовано для целей спасения или для других гражданских целей, а также все оборудование, принадлежности, запасные части, экспериментальные или учебные средства, приборы или установки, которые могут быть специально предназначены для строительства, испытания, содержания или хранения вышеперечисленного.

Категория V

1. Собранные и несобранные летательные аппараты тяжелее и легче воздуха, которые предназначены или приспособлены для воздушных боевых действий посредством применения пулеметов, артиллерии, установок для выбрасывания ракет, или предназначены или приспособлены для перевозки и сбрасывания бомб, или оборудованы или же по своему типу или конструкции могут быть оборудованы какими-либо из приспособлений, перечисленных в пункте 2 ниже.

2. Постоља и рамови за авионске топове, направе за ношење бомби и торпеда, као и справе за бацање бомби и торпеда; туреле и куполе за топове и митраљезе.

3. Опрема специјално намењена падобранским трупима и коју једино ове употребљавају.

4. Катапулти или апарати за бацање авиона са бродова, копна и мора; апарати за бацање летећих бомби.

5. Баражни балони.

Категорија VI

Загушљиве, смртоносне, отровне и онеспособљавајуће материје, које су намењене ратним циљевима или се производе у већим количинама но што треба за цивилне сврхе.

Категорија VII

Погонски материјал, експлозивни, пиротехнички материјал и течни гасови, намењени погону, експлозијама, набијању и пуњењу ратног материјала наведеног у горњим категоријама или ма каквој употреби у вези са тим материјалом, а који се не могу користити за цивилне потребе или се производе у већим количинама но што треба за цивилне сврхе.

Категорија VIII

Индустриска постројења и уређаји специјално намењени производњи и одржавању горе наведених производа и материјала, а не могу се технички преудесити за цивилне потребе.

ПРИЛОГ IV

Нарочите одредбе о неким врстама имовине

A. Индустриска, књижевна и уметничка својина

1. а) Савезничким и Удруженим Силама и њиховим држављанима биће дат рок од године дана од ступања на снагу овог Уговора да би им се омогућило, не наплаћујући им накнадне таксе и друге новчане казне било које врсте, да изврше све потребне радње за добијање или очување у Финској права индустриске, књижевне или уметничке својине, које нису могли извршити услед ратног стања.

б) Савезничке и Удружене Силе или њихови држављани који су прописно поднели молбу на територији ма које Савезничке или Удружене Силе било за добијање патента или за регистрацију модела за искоришћавање не раније од 12 месеци пре почетка рата са Финском или за време рата, било за регистрацију индустриског узорка, модела или заштитног знака не раније од 6 месеци пре почетка рата са Финском или за време рата, имаће право да у року од 12 месеци по ступању на снагу овог Уговора затраже одговарајућа права у Финској са правом приоритета, заснована на ранијој предаји своје молбе на територији ове Савезничке или Удружене Силе.

в) Свакој Савезничкој или Удруженој Сили и њеним држављанима биће дат рок од године дана по ступању на снагу овог Уговора, у току којег они могу покренути поступак у Финској против физичких или правних лица којима би се приписивала незаконита повреда њихових права индустриске, књижевне или уметничке својине у времену између почетка рата и ступања на снагу овог Уговора.

2. Период између почетка рата и истека 18 месеци по ступању на снагу овог Уговора неће се узети у обзир при израчунавању рока у току којег патент треба да буде експлоатисан, а модел или заштитни знак коришћен.

3. Период између почетка рата и ступања на снагу овог Уговора неће се узети у обзир при израчунавању нормалног трајања важности права индустриске, књижевне и уметничке својине, која су била на снази у Финској у време почетка рата или која су призната или установљена према условима предвиђеним у делу **A** овог Прилога, а припадају једној од Савезничких или Удружених Сила или њеним држављанима. Нормално трајање важности ових права биће, према томе, сматрано да је

2. Авиационные орудийные установки и рамы, бомбодержатели, торпедодержатели, а также механизмы для сбрасывания бомб или торпед; орудийные башни и боковые пулеметные башни.

3. Оснащение, специально предназначенное и используемое исключительно в авиадесантных войсках.

4. Катапульты или запускные аппараты для запуска самолетов с судов, суши и моря; катапульты для запуска самолетов-снарядов.

5. Заградительные аэростаты.

Категория VI

Удушающие, смертоносные, отравляющие и выводящие из строя вещества, предназначенные для военных целей или производимые сверх того, что требуется для гражданских целей.

Категория VII

Метательные средства, взрывчатые вещества, пиротехнические средства и жидкие газы, предназначенные для метания, взрыва, заряжания и наполнения перечисленных в настоящих категориях военных материалов или для использования в связи с последними, которые не могут быть использованы для гражданских целей или производство которых превышает то, что требуется для гражданских целей.

Категория VIII

Фабричное и инструментальное оборудование, которое специально сконструировано для производства и содержания вышеперечисленных материалов и техники и которое технически не может быть приспособлено для гражданских целей.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV.

Специальные постановления, относящиеся к некоторым видам собственности.

A. Промышленная, литературная и художественная собственность.

1. а) Союзным и Соединенным Державам и их гражданам должен быть предоставлен срок в один год со дня вступления в силу настоящего Договора для того, чтобы дать им возможность, без взимания с них дополнительных сборов или других штрафов любого рода, совершить все необходимые акты для приобретения или сохранения в Финляндии прав промышленной, литературной и художественной собственности, которые не могли быть совершены вследствие существования состояния войны.

б) Союзные и Соединенные Державы или их граждане, которые надлежащим образом сделали заявку на территории любой Союзной или Соединенной Державы о патенте или о регистрации образца не ранее, чем за 12 месяцев до возникновения войны с Финляндией или в течение войны, или о регистрации промышленного рисунка, или модели, или товарного знака не ранее, чем за 6 месяцев до возникновения войны с Финляндией или во время войны, будут иметь право в течение 12 месяцев со дня вступления в силу настоящего Договора сделать заявку о соответствующих правах в Финляндии вместе с правом приоритета, основанным на более ранней регистрации заявки на территории этой Союзной или Соединенной Державы.

с) Каждой из Союзных и Соединенных Держав и ее гражданам должен быть предоставлен срок в один год со дня вступления в силу настоящего Договора, в течение которого они могут возбуждать дело в Финляндии против тех физических или юридических лиц, в отношении которых утверждается, что они незаконно нарушили их права промышленной, литературной или художественной собственности между датой возникновения войны и датой вступления в силу настоящего Договора.

2. Период с момента возникновения войны до истечения 18 месяцев после вступления в силу настоящего Договора должен быть исключен при исчислении срока, в течение которого патент должен был быть осуществлен или рисунок или товарный знак — использован.

3. Период с момента возникновения войны до дня вступления в силу настоящего Договора должен быть исключен из нормального срока прав промышленной, литературной и художественной собственности, которые имели силу в Финляндии к моменту возникновения войны, или которые признаны или установлены на основании части A настоящего Приложения и которые принадлежат любой из Союзных и Соединенных Держав или ее гражданам. Поэтому нормальная продолжительность таких

аутоматски продужено у Финској за нов период који одговара периоду искљученом на такав начин из рачуна.

4. Претходне одредбе које се тичу права у Финској Савезничких и Удружених Сила и њихових држављана примењиваће се на исти начин на права Финске и њених држављана на територији Савезничких и Удружених Сила. Међутим, ништа у тим одредбама неће дати Финској или њеним држављанима право на повољнији режим на територији једне од Савезничких или Удружених Сила од онога који та Сила даје у сличним случајевима ма којој од Уједињених Нација или њеним држављанима. Финска исто тако неће бити обавезна на основу ових одредаба дати једној од Савезничких или Удружених Сила или њеним држављанима повољнији режим од оног који се даје Финској или њеним држављанима на територији те Силе по предметима на које се односе претходне одредбе.

5. Трећа лица настањена на територији ма које Савезничке или Удружене Силе или Финске, која су пре ступања на снагу овог Уговора бона фиде стекла права индустриске, књижевне или уметничке својине која се косе са правима васпостављеним на основу дела **A** овог Прилога или са правима стеченим на основу приоритета датог им овим одредбама, или која су бона фиде произвела, објавила, репродуковала, користила или продала предмет ових права, биће овлашћена да и даље врше права стечена бона фиде и да наставе или поново започну производњу, објављивање, репродукцију, коришћење или продају, које су предузела бона фиде, не излажући се прогонима због повреде права. У Финској ће дозвола имати облик лиценце без права искључивости, која ће се давати под условима који ће се утврдити узајамним споразумом заинтересованих страна или, у случају да се споразум не постигне, од стране Комисије за мирчење, установљене на основу члана 31 овог Уговора. Међутим, на територији сваке од Савезничких или Удружених Сила трећа лица бона фиде користеће се истом заштитом коју уживају у сличним случајевима трећа лица бона фиде, а чија се права косе са правима држављана других Савезничких и Удружених Сила.

6. Ниједна одредба дела **A** овог Прилога неће се тумачити као да даје Финској или њеним држављанима на територији ма које Савезничке или Удружене Силе право на патенте или моделе за искоришћавање за оне проналаске, односно ма ког артикла изричито назначеног у дефиницији ратног материјала у Прилогу III овог Уговора, који су учињени или о којима су поднете пријаве за регистрацију од стране Финске или неког њеног држављанина, у Финској или на територији неке друге осовинске Силе или на територији коју су окупирале осовинске оружане снаге, у време када се територија о којој је реч налазила под контролом оружаних снага или власти осовинских Сила.

7. Финска ће исто тако проширити дејство претходних одредаба овог Прилога на Француску и друге Уједињене Нације које нису Савезничке или Удружене Силе, а чији су дипломатски односи са Финском били прекинути за време рата и које ће се обвезати да ће Финској дати преимућства која она има из речених одредаба.

8. Ниједна одредба дела **A** овог Прилога неће се сматрати да се коси са члановима 25 и 27 овог Уговора.

Б. Осигурање

1. Са изузетком ограничења која се примењују на осигураваоце уопште, неће се чинити никакве сметње осигураваоцима држављанима Уједињених Нација у погледу васпостављања њихових ранијих портфеља.

2. Ако осигуравалац, држављанин једне од Уједињених Нација, жели да обнови своју професионалну делатност у Финској и ако се вредност гарантних депозита или резерви, које се траже у Финској од осигуравајућих предузећа за њихову делатност, смањила услед губитака или пада вредности хартија од вредности из којих су се ови депозити и резерве састојали, финска влада обвезује се да ће сматрати у току 18 месеци као да остатак ових хартија потпуно одговара законским прописима о депозитима и резервама.

прав должна считаться автоматически продленной в Финляндии на дальнейший срок, соответствующий исключенному таким образом периоду.

4. Предшествующие положения, касающиеся прав в Финляндии Союзных и Соединенных Держав и их граждан, должны равным образом применяться в отношении прав Финляндии и ее граждан на территориях Союзных и Соединенных Держав. Однако, ничто в этих положениях не дает Финляндии или ее гражданам права на более благоприятный режим на территории какой-либо из Союзных и Соединенных Держав, чем тот, который предоставляется в подобных случаях этой Державой какой-либо другой из Объединенных Наций или ее гражданам. Финляндия не будет также обязана на основании этих положений предоставлять любой из Союзных и Соединенных Держав или ее гражданам более благоприятный режим, чем тот, которым пользуются на территории этой Державы Финляндия или ее граждане в вопросах, предусмотренных в предшествующих положениях.

5. Третьим лицам на территориях любой из Союзных и Соединенных Держав или Финляндии, которые до дня вступления в силу настоящего Договора добросовестно приобрели права на промышленную, литературную или художественную собственность, находящиеся в противоречии с правами, восстановленными на основании части А настоящего Приложения, или в противоречии с правами, приобретенными на основании приоритета в силу этого же Приложения, или которые добросовестно изготовили, опубликовали, воспроизвели, использовали или продали предмет, к которому относятся эти права, будет разрешено, без всякой ответственности за нарушение, продолжать осуществлять такие права и продолжать или возобновить такое изготовление, публикацию, репродукцию, использование или продажу, которые были добросовестно приобретены или начаты. В Финляндии такое разрешение будет носить форму неисключительной лицензии, предоставляемой на условиях по взаимному соглашению сторон, а при отсутствии соглашения — на условиях, устанавливаемых Согласительной Комиссией, учрежденной на основании статьи 31 настоящего Договора. Однако, на территории каждой из Союзных и Соединенных Держав добросовестные третьи лица будут пользоваться такой защитой, какая предоставляется при аналогичных обстоятельствах добросовестным третьим лицам, права которых находятся в противоречии с правами граждан других Союзных и Соединенных Держав.

6. Ничто в части А настоящего Приложения не должно толковаться как дающее Финляндии или ее гражданам право на какой-либо патент или образец на территории какой-либо из Союзных и Соединенных Держав в отношении изобретений, относящихся к любому предмету, поименованному в Приложении III к настоящему Договору, которые были сделаны или в отношении которых заявки были зарегистрированы Финляндией или любым из ее граждан в Финляндии, или на территории любой из держав оси, или на территории, которая была оккупирована вооруженными силами держав оси, в течение периода времени, когда данная территория находилась под контролем вооруженных сил или властей держав оси.

7. Финляндия равным образом распространит действие предыдущих положений настоящего Приложения на Францию и другие неявляющиеся Союзными или Соединенными Державами Объединенные Нации, дипломатические отношения которых с Финляндией были порваны во время войны и которые обязуются предоставить Финляндии преимущества, предоставляемые Финляндии этими же положениями.

8. Ничто в части А настоящего Приложения не будет пониматься как противоречащее статьям 25 и 27 настоящего Договора

В. Страхование дело.

1. Никакие препятствия, кроме тех, которые вообще устанавливаются в отношении страховщиков, не должны ставиться к возобновлению страховщиками, являющимися гражданами Объединенных Наций, их бывших деловых портфелей.

2. Если страховщик из числа граждан любой из Объединенных Наций желает возобновить свою профессиональную деятельность в Финляндии и если будет установлено, что стоимость гарантийных депозитов или резервных фондов, требующихся в качестве условия для ведения дела в Финляндии, уменьшилась вследствие потери или обесценения ценных бумаг, из которых состояли эти депозиты или резервные фонды, Правительство Финляндии обязуется считать в течение 18 месяцев такие ценные бумаги, которые сохранились, удовлетворяющими предписаниям закона в отношении депозитов и резервных фондов.

ПРИЛОГ V

Уговори, застарелост и трговачке хартије од вредности

А. Уговори

1. Изузев случајева ниже наведених у тачкама 2 и 3, сваки уговор за чије је извршење било потребно општење између страна које су постале непријатељи у смислу дела Д овог Прилога сматраће се раскинутим од времена кад је ма која страна постала непријатељ. Међутим, овај раскид неће ослободити ниједну уговорну страну обавезе да врати суме примљене на име аванса или аконтације за које заинтересована страна није дала противуслугу.

2. Без обзира на одредбе горње тачке 1, одредбе ма ког уговора које ће се моћи издвојити, а за чије извршење није било потребно општење међу странама које су постале непријатељи у смислу дела Д овог Прилога, неће бити раскинуте и остаће на снази. Ако се одредбе неког уговора не могу издвојити на тај начин, сматраће се да је уговор у целости раскинут. Горње одредбе важиће под резервом примена домаћих закона, уредаба и наредаба које изда ма која Савезничка или Удружена Сила под чију надлежност пада уговор или ма кој уговорна страна, као и под резервом одредаба уговора.

3. Ниједна одредба дела А овог Прилога неће се сматрати да ништи трансакције пуноправно извршене сходно неком уговору закљученом између непријатеља ако су ове трансакције извршене с одобрењем владе једне од Савезничких или Удружених Сила.

4. Без обзира на горње одредбе, уговори о осигурању и реосигурању биће предмет посебних конвенција између влада заинтересоване Савезничке или Удружене Силе и финске владе.

Б. Застарелост

1. Сви рокови застарелости или ограничења права покретања или настављања судског поступка или права предузимања мера обезбеђења у правним односима који се тичу лица или имовине, а супротстављају држављане Уједињених Нација и држављане Финске који, услед ратног стања, нису могли покренути или наставити судски поступак или извршити потребне формалности за обезбеђење својих права, без обзира да ли су ти рокови почели да теку пре или после почетка рата, сматраће се као да су обустављени, за време трајања рата, с једне стране на финској територији и с друге стране на територији оних Уједињених Нација које, на бази реципроцитета, дају Финској право да се користи одредбама ове тачке. Ови рокови почеће поново тећи од ступања на снагу овог Уговора. Одредбе ове тачке примењиваће се на рокове одређене за депоновање купона камата или дивиденда или за подношење, у циљу наплате, хартија од вредности које су извучене или које подлежу исплати из ма ког другог разлога.

2. Кад су због неизвршења неке радње или због пропуштања ма какве формалности за време рата, биле предузете мере извршења на финској територији на штету неког држављанина једне од Уједињених Нација, финска влада васпоставиће повређена права. Ако васпостављање тих права буде немогућно или би било неправично, финска влада учиниће потребно како би држављанин Уједињених Нација добио накнаду која би у даном случају била правична.

В. Трговачке хартије од вредности

1. У односу међу непријатељима ниједна трговачка хартија од вредности издата пре рата неће се сматрати да је престала да важи само зато што није поднета на прихват или на наплату у предвиђеним роковима, или што издавалац или индосант нису у тим роковима били извештени да хартија о којој се ради није била прихваћена или плаћена, или што није била протестована у тим роковима, или, пак, што је пропуштена ма каква формалност за време рата.

2. Кад је рок, у ком је нека трговачка хартија од вредности морала бити поднета на прихват или наплату, или у ком је требало известити издаваоца или индосанта о неприхватању или неплаћању, или у ком је хартију требало протестовати, истекао за време рата, а страна која је била дужна поднети или протестовати хартију, или известити о неприхватању или наплаћању, пропустила да то учини за време

ПРИЛОЖЕНИЕ V.

Контракты, сроки давности и ценные бумаги.

А. Контракты.

1. Всякий контракт, который для своего выполнения требовал установления сношений между любыми из его сторон, ставшими врагами, как это определено в части D настоящего Приложения, должен, при условии соблюдения исключений, изложенных в пунктах 2 и 3 ниже, считаться расторгнутым с того времени, когда любые из его сторон стали врагами. Такое расторжение, однако, не должно освобождать ту или иную сторону контракта от обязательства вернуть суммы, полученные в качестве авансов или частичных платежей, в отношении которых такая сторона ничего не сделала взамен.

2. Несмотря на положения пункта 1 выше, не подлежат расторжению и остаются в силе такие части любого контракта, которые отделимы и не требовали для своего исполнения установления сношений между любыми из его сторон, ставшими врагами, как это определено в части D настоящего Приложения. Если положения того или иного контракта не могут быть таким образом отделены, контракт должен считаться полностью расторгнутым. Вышеизложенное имеет силу при условии применения внутренних законов, распоряжений или правил, изданных любой из Союзных и Соединенных Держав, имеющих юрисдикцию в отношении контракта или в отношении любой из его сторон, а также будет подчиняться условиям контракта.

3. Ничто в части А настоящего Приложения не должно рассматриваться как аннулирующее сделки, законно осуществленные в соответствии с контрактом между врагами, если они осуществлены с разрешения Правительства любой из Союзных и Соединенных Держав.

4. Несмотря на вышеприведенные положения, контракты по страхованию и перестрахованию будут подчиняться отдельным соглашениям между Правительством заинтересованной Союзной или Соединенной Державы и Правительством Финляндии.

В. Сроки давности.

1. Все сроки давности или сроки ограничения права на иск или права принимать охранительные меры в отношениях, касающихся лиц или собственности и затрагивающих граждан Объединенных Наций и финляндских граждан, которые в силу состояния войны не могли предъявить иска или выполнить формальностей, необходимых для обеспечения своих прав, независимо от того, началось ли течение этих сроков до или после возникновения войны, будут считаться приостановленными на время войны на территории Финляндии, с одной стороны, и на территории тех из Объединенных Наций, которые предоставляют Финляндии на началах взаимности преимущества, предусматриваемые положениями настоящего пункта, — с другой. Течение приостановленных сроков давности возобновится со дня вступления в силу настоящего Договора. Положения настоящего пункта будут применимы в отношении сроков, установленных для предъявления процентных купонов или купонов на дивиденд или для предъявления к оплате ценных бумаг, вышедших в тираж или подлежащих оплате на каком-либо другом основании.

2. В тех случаях, когда вследствие невыполнения какого-либо акта или какой-либо формальности во время войны были приняты исполнительные меры на финляндской территории в ущерб тому или иному гражданину любой из Объединенных Наций, Правительство Финляндии восстановит права, которым был нанесен ущерб. Если такое восстановление является несправедливым или невозможным, Правительство Финляндии примет меры к тому, чтобы гражданину Объединенных Наций было предоставлено такое пособие, которое может оказаться справедливым при этих обстоятельствах.

С. Ценные бумаги.

1. В отношениях между врагами ни одна ценная бумага, составленная до войны, не будет рассматриваться как утратившая силу только потому, что эта бумага не была в установленные сроки предъявлена для акцепта или оплаты, или не было сделано уведомление составителю или лицу, учинившему передаточную надпись, об отказе от акцепта или платежа, или она не была опротестована, или же потому, что не была выполнена какая-либо формальность во время войны.

2. В тех случаях, когда срок, установленный для того, чтобы ценная бумага была предъявлена для акцепта или оплаты, или срок, в который уведомление об отказе от акцепта или платежа должно было быть сделано составителю или лицу, учинившему передаточную надпись, или в течение которого документ должен был быть опротестован, истек во время войны, а сторона, которая должна была предъявить

рата, биће дат рок од најмање три месеца од ступања на снагу овог Уговора, у ком ће бити могућно поднети или протестовати хартију о којој је реч или извести о неприхватању или неплаћању.

3. Ако се неко лице, или пре или за време рата, обвезало на исплату трговачке хартије од вредности на основу обавезе коју је према њему преузело неко друго лице које је доцније постало непријатељ, ово потоње биће дужно да и поред избијања рата гарантује првом накнаду за последице произишле из те обавезе.

Г. Општа одредба

За сврхе овог Прилога, физичка или правна лица сматраће се да су постала непријатељи од дана кад је свака трговина међу њима постала незаконита према одредбама закона, уредаба и наредба, који су важили за та лица или уговоре.

ПРИЛОГ VI

Судови за поморски ратни плен и пресуде

А. Судови за поморски ратни плен

Свака од Савезничких или Удружених Сила придржава себи право да испита, према поступку који ће она одредити, све одлуке и наредбе финских судова за поморски ратни плен донете у предметима који погађају права својине њених држављана, и да препоручи финској влади да приступи ревизији ових одлука или наредба које не би биле у складу са међународним правом.

Финска влада обвезује се да ће доставити копије свих докумената и аката ових судских предмета, подразумевајући ту и донете одлуке и наредбе, да ће прихватити све препоруке формулисане по испитивању ових предмета и да ће те препоруке извршити.

Б. Пресуде

Финска влада предузеће потребне мере да омогући држављанима ма које од Уједињених Нација да покрену пред надлежним финским властима, у ма које време у року од године дана од ступања на снагу овог Уговора, поступак за ревизију ма које пресуде неког финског суда, донете између 22 јуна 1941 године и дана ступања на снагу овог Уговора, у ма којој парници у којој држављанин једне од Уједињених Нација није био у могућности да изложи своју ствар на задовољавајући начин, било као тужилац, било као тужени. Финска влада предузеће потребне мере како би, кад је неки држављанин једне од Уједињених Нација претрпео штету услед овакве пресуде, он био враћен у положај у коме се налазио пре но што је пресуда донета, или добио накнаду која би у даном случају била правична. Израз „држављанин Уједињених Нација“ обухвата друштва или удружења организована или основана саобразно законима ма које од Уједињених Нација.

или опротестовать документ или уведомить об отказе от акцепта или платежа, не сделала этого во время войны, ей будет предоставлен срок не менее трех месяцев, считая со дня вступления в силу настоящего Договора, в течение которого может быть сделано предъявление, уведомление об отказе от акцепта или платежа или опротестование.

3. Если какое-либо лицо до или во время войны вступило в обязательство по какой-либо ценной бумаге в связи с обязательством, выданным ему лицом, ставшим в дальнейшем врагом, то последнее остается обязанным предоставить первому возмещение в отношении этого обязательства, независимо от возникновения войны.

Д. Общее постановление.

Для целей настоящего Приложения физические или юридические лица будут рассматриваться как враги с того дня, когда торговля между ними стала незаконной на основании законов, распоряжений или правил, действию которых такие лица или контракты подлежали.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI.

Призовые суды и судебные решения.

А. Призовые суды.

Каждая из Союзных и Соединенных Держав оставляет за собой право рассмотреть в соответствии с процедурой, которая должна быть ею установлена, все решения и распоряжения финляндских призовых судов по делам относительно прав собственности ее граждан и рекомендовать Правительству Финляндии, чтобы был принят пересмотр тех решений или распоряжений, которые могут оказаться несответствующими международному праву.

Правительство Финляндии обязуется предоставить копии всех документов, составляющих досье этих дел, включая вынесенные решения и распоряжения, и принять все рекомендации, сделанные в результате рассмотрения упомянутых дел, и осуществить такие рекомендации.

В. Судебные решения.

Правительство Финляндии предпримет необходимые меры для того, чтобы дать гражданам любой из Объединенных Наций возможность в любое время в течение одного года со дня вступления в силу настоящего Договора передать соответствующим финляндским властям для пересмотра любое судебное решение, вынесенное финляндским судом между 22 июня 1941 года и днем вступления в силу настоящего Договора при любом судебном разбирательстве, в котором гражданин Объединенных Наций не смог в достаточной мере изложить свое дело в качестве истца или ответчика. Правительство Финляндии должно предусмотреть, чтобы в тех случаях, когда гражданин Объединенных Наций потерпел ущерб в силу любого такого судебного решения, он был бы восстановлен в том положении, в котором он находился до вынесения этого судебного решения, или чтобы ему было предоставлено такое пособие, которое может оказаться справедливым при этих обстоятельствах. Выражение „граждане Объединенных Наций“ включает корпорации или ассоциации, организованные или учрежденные на основании законов любой из Объединенных Наций.

У ПОТВРДУ ЧЕГА, доле потписани пуномоћници ставили су своје печате и потписе на овај Уговор.

Рађено у Паризу, десетог фебруара хиљаду девет стотина четрдесет седме године, на руском, енглеском, француском и финском језику.

За Савез Совјетских Социјалистичких
Република:

В. МОЛОТОВ
А. БОГОМОЛОВ

За Уједињену Краљевину Велику Британију
и Северну Ирску:

ЕРНЕСТ БЕВИН
ДАФ КУПЕР

За Аустралију:

ЏОН А. БИЗЛИ

За Белоруску Совјетску Социјалистичку
Републику:

К. КИСЕЉЕВ

За Канаду:

ЖОРЖ П. ВАНИЈЕ

За Чехословачку:

ЈАН МАСАРИК
В. КЛЕМЕНТИС

За Индију:

САМЈУЕЛ РАНГ АНАДХАМ

За Нови Зеланд:

В. Д. ЏОРДАН

За Украјинску Совјетску Социјалистичку
Републику:

И. СЕЊИН

За Јужноафричку Унију:

У. Ц. ПАРМИНТЕР

За Финску:

КАРЛ ЕНКЕЛ
В. ВЕСТЕРИНЕН
Ј. ХЕЛО

В УДОСТОВЕРЕНИЕ ЧЕГО нижеподписавшиеся Полномочные Представители подписали настоящий Договор и приложили к нему свои печати.

Совершено в Париже на русском, английском, французском и финском языках, февраля десятого дня тысяча девятьсот сорок седьмого года.

За Союз Советских Социалистических Республик:

В. МОЛОТОВ
А. БОГОМОЛОВ

За Соединенное Королевство Великобритании и Северной Ирландии:

ЭРНЕСТ БЕВИН
ДАФФ КУПЕР

За Австралию:

ДЖОН А. БЕЗЛИ

За Белорусскую Советскую Социалистическую Республику:

К. КИСЕЛЕВ

За Канаду:

ЖОРЖ П. ВАНЬЕ

За Чехословакию:

ЯН МАСАРИК
В. КЛЕМЕНТИС

За Индию:

САМЮЭЛЬ РАНГ АНАДХАМ

За Новую Зеландию:

В. Д. ДЖОРДАН

За Украинскую Советскую Социалистическую Республику:

И. СЕНИН

За Южно-Африканский Союз:

У. ДЖ. ПАРМИНТЕР

За Финляндию:

КАРЛ ЭНКЕЛЬ
В. ВЕСТЕРИНЕН
И. ХЕЛО

TREATY OF PEACE WITH FINLAND

TRAITÉ DE PAIX AVEC LA FINLANDE

